

Η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ.

Μία τῶν λαμπροτέρων καί μεγαλοπρεπεστέρων τελετῶν τῆς Ἐκκλησίας ὅλης καί φυσικῶ τῷ λόγῳ τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας εἶναι αὐτή τοῦ Ἐπιταφίου. Ἡ τελετή αὐτή τελεῖται εἰς ἀνάμνησιν τῆς θεοσώμου ταφῆς τοῦ ἐν τῷ σταυρῷ σαρκί θανόντος δι' ἡμᾶς Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ τελετή αὐτή τελεῖται ὑπο τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων μεταξύ τῆς 8^{ης} Ἑσπερινῆς καί 12^{ης} μεσονυκτίου ὥρας τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς. Κατά τό ἔτος τοῦτο λόγω τοῦ κοινοῦ χρονικοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα, ἡ τελετή αὐτή ἤρξατο τήν 11^{ην} Ἑσπερινήν ὥραν τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, 9^{ης} /22^{ας} Ἀπριλίου 2011.

Διά τήν τελετήν ταύτην ἐξεκίνησε ἐπίσημος συνοδεία ἀπό τῆς Πύλης τοῦ Πατριαρχείου καί διά τῆς Χριστιανικῆς ὁδοῦ κατήλθεν εἰς τόν Ναόν τῆς Ἀναστάσεως, ἐν ᾧ πλήθη προσκυνητῶν οὐχί Ὀρθοδόξων μόνον, ἀλλά καί τῶν ἄλλων δογμάτων συνωστίζοντο οὐχί μόνον δεξιά καί ἀριστερά τῆς ὁδοῦ ἀλλά καί ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς, μέ ἀποτέλεσμα τᾶς εἰδικᾶς, ἐνίοτε ἀπαραιτήτους, ἐνίοτε δέ καί ὑπερβολικᾶς ρυθμίσεις τῆς Ἰσραηλινῆς Ἀστυνομίας.

Τῆς λαμπρᾶς ἀκολουθίας ταύτης προεξῆρξεν ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων, ὁ Μακαριώτατος Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συνιερουργούντων Αὐτῷ ὄλων τῶν Ἀρχιερέων τοῦ θρόνου καί τῶν παρεπιδημούντων Ἀρχιερέων ἐκ τῶν ἄλλων Ὀρθοδόξω Ἐκκλησιῶν.

Οὗτοι ὡς καί Ἱερεῖς ἐνεδύθησαν ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Βήματος τά πένθημα πολυτελεῆ χρυσοκέντητα αὐτῶν ἄμφια, ἐν ᾧ οἱ ψάλται ἔψαλλον τόν Κανόνα τοῦ Μεγάλου Σαββάτου.

Ἄμα τῇ ὀλοκληρώσει τῆς θ' ὥρας τοῦ Κανόνος τούτου ἐξῆλθον ἀπό τῆς Πύλης τοῦ Καθολικοῦ καί διῆλθον ἐν ἕκαστον τά προσκυνήματα, Μή Μοῦ Ἄπτου τῶν Φραγκισκανῶν, τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Ἁγίου Λογγίνου, τοῦ «Διμερίσαντο τά ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς», τοῦ Ἀκανθίνου Στεφάνου, τοῦ Ἀδάμ μετά τῆς σχετικῆς ἐν ἐκάστῳ δεήσεως.

Ἀπό τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Ἀδάμ ἡ πομπή ἀνῆλθεν εἰς τόν Γολγοθᾶν, ἔνθα ἀνεγνώσθη ἡ Εὐαγγελική περικοπή ἐκ τοῦ κατά Λουκάν Ἁγίου Εὐαγγελίου (23, 32-39) καί ἐναπετέθη τό εἰλητόν, ἐν ᾧ τό σῶμα τοῦ Κυρίου, ἐπί τῆς Ἁγίας Τραπέζης τοῦ Γολγοθᾶ καί προσεκύνησαν ὁ Μακαριώτατος καί οἱ Ἀρχιερεῖς.

Ἀπό τοῦ Γολγοθᾶ ἡ πομπή κατήλθεν εἰς τόν κάτωθι τούτου εὐρισκόμενον λίθον τῆς Ἁγίας Ἀποκαθλώσεως, ἐν ᾧ καί πάλιν ἐναπετέθη τό εἰλητόν μετά τοῦ ἀντιτύπου τοῦ σεπτοῦ Σώματος τοῦ Κυρίου καί τῶν κοσμούντων τοῦτο ἀνθέων.

Ἐκ τῆς Ἀποκαθλώσεως ἡ λιτανεῖα κατηθύνθη πρὸς τόν Πανάγιον Τάφον, περίξ τοῦ ὁποίου περιῆλθεν τρίς. Μετά τήν τρίτην περιφοράν ὁ Ἐπιτάφιος κατετέθη ἐπί τοῦ λίθου τοῦ Ἁγίου Τάφου καί, θυμιῶντος τοῦ Μακαριωτάτου καί ἐν συνεχείᾳ δύο Ἀρχιερέων, ἐψάλησαν αἱ τρεῖς στάσεις τῶν Ἐγκωμίων τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς: «Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ», «Ἄξιόν ἐστιν» καί «Αἰ γενεαὶ πάσαι», μετά τᾶς ὁποίας τά «Εὐλογητάρια».

Εὐθύς μετά τά εὐλογητάρια, ἐκήρυξεν τόν θεῖον λόγον εἰς τό σημεῖον τοῦτο ὁ

Γέρων Αρχιγραμματεὺς, Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντίνης κ. Ἀρίσταρχος:

Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,

Εὐλαβές ἱερατεῖον,

Εὐσεβεῖς προσκυνηταί,

Εἰς τό μυστήριον τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, ἡ Ἐκκλησία, ἀντλοῦσα ἐκ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀπαντᾷ ὅτι ὁ θεὸς ἐδημιούργησε τόν κόσμον λίαν καλόν ἐκ τοῦ μηδενός καὶ ἔπλασε τόν ἄνθρωπον ἐκ πηλοῦ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν Αὐτοῦ, διὰ νά εἶναι εἰς κοινωνίαν μετ' Αὐτοῦ καὶ νά ἐξουσιάζῃ τόν κόσμον καὶ ἀπολαμβάνει αὐτόν.

Εἰς τό γεγονός τῆς πτώσεως τοῦ ἀνθρώπου, τῆς φθορᾶς τῆς θείας εἰκόνας εἰς αὐτόν διὰ τῆς ἀποστασίας ἀπό τοῦ θεοῦ, ἡ Ἐκκλησία, ἀρυομένη ἐκ τῆς ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ ἀποκαλύψεως, ἀπαντᾷ διὰ τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ συνάναρχος Μονογενῆς Υἱός καὶ Λόγος τοῦ θεοῦ, ὁ προσλαβὼν τόν ἄνθρωπον, ὁ Ἐνανθρωπήσας ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐν χρόνῳ καὶ τόπῳ, ἐπὶ Καίσαρος Αὐγούστου καὶ εἰς Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας, ἵνα θεραπεύσῃ τόν ἄνθρωπον, ἀναμορφώσῃ καὶ ἀνακαινίσῃ αὐτόν καὶ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ὠραιότητα.

Τοῦτον τόν σεσαρκωμένον θεάνθρωπον, Ἰησοῦν τόν Ναζωραῖον, οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς Του εἰς τὴν γῆν ταύτην, τὴν Γῆν τὴν Ἁγίαν, εἶδον, συνανεστράφησαν καὶ ἐψηλάφησαν. Τὴν διδασκαλίαν Αὐτοῦ ἤκουσαν καὶ τὰς εὐεργεσίας Αὐτοῦ ἐδέχθησαν. Οὗτος ἐδίδαξεν αὐτοὺς διὰ λόγων, τοὺς ὁποίους οὐδεὶς οὐδέποτε ἐλάλησε καὶ ἐποίησε σημεῖα, τὰ ὁποῖα οὐδεὶς οὐδέποτε ἐποίησε. Διὰ τοῦ προσώπου, τοῦ λόγου καὶ τοῦ ἔργου Αὐτοῦ ἔδωκεν ὑπόδειγμα καὶ ὑπογραμμὸν ζωῆς ἐν εἰρήνῃ, δικαιοσύνῃ, συγγνώμῃ καὶ ἀγάπῃ ἀκόμη καὶ πρὸς τοὺς ἐχθρούς. Πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐσαγήνευσε, τὰ ἦθη αὐτῶν ἠλλάξε καὶ ἀνεμόρφωσε. Τελῶνας εἰς ἐλεήμονας καὶ ἀκτήμονας μετέβαλε, πόρνας εἰς σωφροσύνην καθωδήγησε, ἀλιεῖς θεολόγους ἀνέδειξε, διώκτας εἰς κήρυκας ἐκάλεσε. Ἀσθενεῖς καὶ ἀνιάτους ὑγιεῖς ἐποίησε καὶ νεκροὺς ἀνέστησε. Πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπίστευσαν, ἐθαύμασαν καὶ ἠκολούθησαν Αὐτόν.

Ἄλλοι ὅμως τῶν ἀνθρώπων Τοῦτον ὡς παραβάτην τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ὑπέλαβον καὶ εἰς θάνατον σταυροῦ ἀδίκως καὶ ἀνόμως κατεδίκαναν. Εἰς τὴν εὐεργεσίαν Αὐτοῦ μερίς τῶν ἀνθρώπων δι' ἀχαριστίας ἀνταπεκρίθη. Οὗτος ὡς ληστής συνελήφθη, ὡς κακοῦργος μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη καὶ ἄνευ βίας εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀφέθη. Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη. Ἐκουσίως παρέδωκεν ἑαυτόν εἰς θάνατον καὶ λύτρον ἑαυτόν διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἔδωκεν. Οὗτος συνεμερίσθη τὴν προσληφθεῖσαν ὑπ' Αὐτοῦ ἀνθρωπίνην φύσιν ἡμῶν οὐχὶ μόνον ἐν τῇ Ἐνανθρωπήσει ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ θανάτῳ. Δέν ἐξήρесе ἑαυτόν τοῦ θανάτου ἡμῶν. Εἰς τό ἐρώτημα ἡμῶν, διατί ὁ θάνατος, ἀπήντησε διὰ τοῦ θανάτου Αὐτοῦ. Ἐδέχθη νά ἀποθάνῃ θάνατον ἐπώδυνον καὶ ἐπονείδιστον, τόν τοῦ σταυροῦ. Ὑψώθη ὡς θεάνθρωπος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Λόγῃ ἐκεντήθη καὶ χολῇ ἀντὶ ὕδατος ἐποτίσθη. Ἀπέθανε ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὡς ἄνθρωπος. Τό σῶμα Αὐτοῦ εἰς Ἴωσηφ τόν εὐσχήμονα καὶ Νικόδημον τόν κρυφόν Αὐτοῦ μαθητὴν ὑπὸ τοῦ Πιλάτου ἐχαρίσθη. Ὑπὸ τούτων καὶ ὑπὸ τῆς Παρθένου Αὐτοῦ μητρὸς καὶ τῶν μυροφόρων γυναικῶν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἀπεκαθηλώθη καὶ

κατεβιβάσθη, καί ἀρώμασιν κατά τό ἔθος τῶν Ἰουδαίων ἠλείφθη, σινδόνι ἐνειλίχθη καί ἐτάφη καί ὁ τάφος Αὐτοῦ μετά κουστωδίας λίθῳ ἐσφραγίσθη καί τοῦτο τό τέλος Αὐτοῦ ἐθεωρήθη.

Ἡ πανσθενής ὁμῶς δύναμις τοῦ θεοῦ τό ἀνόσιον ἔργον τῶν χριστοκτόνων εἰς ἀγαθόν μετέτρεψεν. Τόν διά σταυροῦ θάνατον τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ διά τῆς ἀναστάσεως Αὐτοῦ εἰς σωτηρίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ᾤκονόμησε. Εἰς τά ἔγκατα τοῦ τάφου τούτου, εἰς τά σπλάγχνα τῆς γῆς, ὁ θεάνθρωπος μετά τοῦ γενάρχου ἡμῶν Ἀδάμ καί τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ συνηντήθη. Ἐκεῖ μετά τοῦ διαβόλου συνεπλάκη καί ἀπό τῶν χειρῶν αὐτοῦ τόν ἄνθρωπον ἤρπασεν. Τοῦτον παγγενῆ ἀνέστησε καί ἐκ τοῦ τάφου ἀνέσυρεν, ὡς ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ εἰκόνι τῆς Ἀναστάσεως δείκνυται. Ὁ θεός Πατήρ τόν ἄνθρωπον Ἰησοῦν ἀνέστησεν. Ἡ ἐν ἐνί καί τῷ αὐτῷ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ζῶσα θεία φύσις τήν ἀνθρωπίνην θανοῦσαν φύσιν Αὐτοῦ ἀνέστησε. Ὁ θάνατος δέν ἠδυνήθη νά κρατήσῃ τοῦτον. Τούτου ἕνεκα εἰς τό ἐξῆς ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι σωματικῶς μόνον ἀποθνήσκομεν. Θάνατος δι' ἡμᾶς εἶναι μόνον ἡ ἀπόθεσις τοῦ γήϊνου ἡμῶν σκήνους καί ἡ μετάβασις τῆς ψυχῆς εἰς τά οὐράνια.

Τῆς μετοχῆς ταύτης τοῦ Υἱοῦ τοῦ θεοῦ εἰς τά ἡμέτερα ἀδιάβλητα ἀνθρώπεια ἕως καί τόν θάνατον, ἡμεῖς σήμερον μνήμην ποιούμεθα, περιφέροντες τό ἐν χρυσοκεντήτῳ εἰληταρίῳ ἐκτύπωμα τοῦ ἐνταφιασμένου καί τετιμημένου σεπτοῦ σώματος Αὐτοῦ ὡς ἀξιοχρέως Αὐτῷ. Τοῦτο ἐπιτελοῦμεν εἰς τόν τόπον τοῦ σταυροῦ, τόν φρικτόν Γολγοθᾶν καί εἰς τόν τόπον τῆς ταφῆς, εἰς τόν τάφον τοῦτον, τόν ὁποῖον ἡ Σιωνίτις Ἐκκλησία τῶν Ρωμαίων Ὁρθοδόξων εἰς τό σέμνωμα τοῦ Ναοῦ τούτου τῆς Ἀναστάσεως ἀνέδειξε. Ἡ αὐτοκρατορική εὐσέβεια τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου καί τῆς Ἀγίας Ἐλένης, τοῦ Μεγάλου θεοδοσίου, τοῦ Ἡρακλείου, τῶν Κομνηνῶν καί τῶν Παλαιολόγων «συναπέδειξε τήν ὠραιότητα αὐτοῦ νά συναγωνίζεται τήν εὐπρέπειαν τοῦ ἄνω στερεώματος». Εἰς τόν ναόν τοῦτον ἀνά τούς αἰῶνας ἀναρίθμητοι ἀναίμακτοι θυσίαι προσηνέχθησαν, ἀμέτρητα πλήθη προσκυνητῶν προσέτρεξαν, πλήθη ἀνθρώπων, κλίναντες τά γόνατα εἰς τά κράσπεδα τοῦ σταυροῦ τοῦ Γολγοθᾶ καί εἰς τόν λίθον τοῦ τάφου τοῦ Ἀναστάντος, ἠγιάσθησαν.

Ἰδίᾳ διά τό γένος ἡμῶν τό πρῖν εἰδωλολατρικόν Ἑλληνικόν, μετά ταῦτα δέ, ὅτε τήν Ὀλύμπιον πολυθείαν διά τοῦ Χριστοῦ ἀντήλλαξε, τό εὐσεβές Ὁρθόδοξον Ρωμαϊκόν, ὁ τάφος οὗτος κατέστη ὁ Πανάγιος καί Ζωοδόχος τάφος, ὁ θρησκευτικός αὐτοῦ Παρθενῶν, τό τιμαλφές τέμενος διά προσκύνησιν καί τάς μεσουκτιούς θείας λειτουργίας δι' ἐνίσχυσιν, ἐμψύχωσιν καί ἀγιασμόν. Εἰς τοσοῦτον οὗτος ἐτιμήθη, ὥστε οἱ Φύλακες αὐτοῦ σπουδαίως ἐπ' αὐτοῦ ἠγγρύπησαν καί ἐξ αὐτοῦ ὠνομάσθησαν, ἔστι δ' ὅτε καί μετά τῶν ἐπηλύδων ἑτεροδόξων ἀδελφῶν ἡμῶν, ὡς μή ὠφελεν, προκληθέντες, συνεπλάκησαν καί τό ἱερόν τοῦτο κουβούκλιον ἐν ἔτει 1810, ὅτε ὡς ἔθνος κράτος δέν εἴχομεν, εἰς πείσμα μυρίων ἀντιξοοτήτων, ἀνήγειραν καί ἐπί τῶν τιμίων αὐτοῦ λίθων μέ ἐγχάρακτα γράμματα τήν θεόσωμον ταφήν καί τήν τριήμερον ἀνάστασιν τοῦ Μονογενοῦς περιέγραψαν καί τοῦτο ὡς «κτῆμα καί ἀφιέρωμα τῷ Χριστῷ τῶν Ὁρθοδόξων Ρωμαίων» ἀνέθεσαν εἰς δόξαν τοῦ ἐν Τριάδι θεοῦ ἡμῶν καί ἔπαινον καί τιμήν τοῦ εὐλογημένου ἡμῶν γένους.

Ἀπό τοῦ ἀγίου τόπου τούτου, ἀπό τοῦ Παναγίου καί Ζωοδόχου Τάφου, καί ἀπό τῆς σεμνοτάτης καί μεγαλοπρεπεστάτης αὐτῆς ὀλονυκτίου ἀκολουθίας τοῦ Ἐπιταφίου, ἡ Ἐκκλησία τῆς Σιών καί ἡ ἐν αὐτῇ Ἀγιοταφίτικῃ Ἀδελφότης διαβιβάζει τάς εὐχάς καί εὐλογίας τοῦ Προκαθημένου αὐτῆς Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Θεοφίλου εἰς τούς προσελθόντας ἐν αὐτῇ εὐλαβεῖς προσκυνητάς καί εἰς τό

ποίμνιον αὐτῆς, ὅπου γῆς, καί εὐχεται εἰρηνικὴν, χαρμόσυνον καί λαμπροφύρον ἀνάστασιν. Γένοιτο.

Μετά τούς «Αἶνους» καί τήν Δοξολογίαν, ἡ Ἱερά λιτανεία τοῦ Ἐπιταφίου κατέληξεν εἰς τό Καθολικόν τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ἔνθα ἀνεγνώσθησαν αἱ προφητεῖαι καί τό Ἀποστολικόν καί Εὐαγγελικόν ἀνάγνωσμα καί ἐγένετο ὑπό τοῦ Μακαριωτάτου ἡ Απόλυσις.

Ἀκολουθίαι τοῦ Ἐπιταφίου θρήνου ἐψάλησαν ἐπίσης ἐνωρίτερον καί εἰς ἕνα ἕκαστον ἐκ τῶν μοναστηρίων πέριξ τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, καθῶς καί εἰς τόν Μοναστηριακόν Ναόν τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας.

ngg_shortcode_0_placeholder